NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2019/346,

annettu 28 päivänä helmikuuta 2019,

ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 33 artiklan ja 31 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 25 päivänä heinäkuuta 2012 päätöksen 2012/440/YUTP ([1]), jolla Stavros LAMBRINIDIS nimitettiin ihmisoikeuksista vastaavaksi Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja'. Erityisedustajan toimeksianto päättyy 28 päivänä helmikuuta 2019.

(2) Olisi nimitettävä uusi ihmisoikeuksista vastaava Euroopan unionin erityisedustaja 24 kuukauden toimikaudeksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

Nimitetään Eamon GILMORE ihmisoikeuksista vastaavaksi Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja', 28 päivään helmikuuta 2021 saakka. Neuvosto voi poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) arvioinnin perusteella ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', ehdotuksesta päättää, että erityisedustajan toimeksianto päätetään aikaisemmin.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

Erityisedustajan toimeksianto perustuu ihmisoikeuksia koskeviin unionin tavoitteisiin, jotka on määritelty Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa, Euroopan unionin perusoikeuskirjassa sekä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategian puitteissa sekä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa:

a) unionin toiminnan tehostaminen sekä sen läsnäolon ja näkyvyyden lisääminen ihmisoikeuksien suojelussa ja edistämisessä koko maailmassa ja ihmisoikeuksia koskevan myönteisen narratiivin esiintuomisessa, erityisesti syventämällä unionin yhteistyötä ja poliittista vuoropuhelua kolmansien maiden, asiaan liittyvien kumppanien, kansalaisyhteiskunnan sekä kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen kanssa ja asiaan liittyvillä kansainvälisillä foorumeilla toimien;

b) demokratian lujittamiseen ja institutionaalisten rakenteiden kehittämiseen, oikeusvaltion ja hyvän hallintotavan edistämiseen sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen edistämiseen maailmanlaajuisesti annettavan unionin panoksen tehostaminen;

c) unionin toiminnan johdonmukaisuuden parantaminen ihmisoikeuksien alalla ja ihmisoikeuksien huomioon ottamisen kaikilla unionin ulkoisen toiminnan aloilla.

3 artikla

Toimeksianto

Näiden poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on

a) osallistua unionin ihmisoikeuspolitiikan täytäntöönpanoon, erityisesti ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategian puitteiden ja EU:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon samoin kuin unionin ihmisoikeuksia koskevien suuntaviivojen, välineiden ja toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoon, muun muassa antamalla tältä osin suosituksia;

b) osallistua kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen edistämistä koskevien unionin kantojen, sellaisena kuin neuvosto on ne määrittänyt, täytäntöönpanoon;

([1]) Neuvoston päätös 2012/440/YUTP, annettu 25 päivänä heinäkuuta 2012, ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä (EUVL L 200, 27.7.2012, s. 21).

c) osallistua kansainvälistä rikosoikeutta koskevien unionin kantojen, sellaisena kuin neuvosto on ne määrittänyt, täytäntöönpanoon, erityisesti Kansainvälistä rikostuomioistuinta koskevan neuvoston päätöksen 2011/168/YUTP ([2]) täytäntöönpanoon;

d) auttaa lisäämään unionin näkemysten painoarvoa käymällä ihmisoikeusvuoropuheluja kolmansien maiden hallitusten, kansainvälisten ja alueellisten organisaatioiden sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja muiden asiaan liittyvien toimijoiden kanssa unionin ihmisoikeuspolitiikan tehokkuuden ja näkyvyyden varmistamiseksi; johtaa keskeisiä ihmisoikeuksista kolmansien maiden kanssa käytäviä vuoropuheluja;

e) edistää unionin politiikkojen ja toimien johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä ihmisoikeuksien suojelun ja edistämisen aloilla erityisesti osallistumalla asiaankuuluvien unionin politiikkojen muotoiluun;

f) edistää vuorovaikutuksessa jäsenvaltioiden kanssa alakohdissa b ja c tarkoitettujen unionin kantojen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.

2. PTK ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii tämän ensisijaisena yhteyspisteenä neuvostoon. PTK huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta tämän toimeksiannon puitteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta korkean edustajan toimivaltaa.

3. Erityisedustaja sovittaa toimensa tiiviisti yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon ja sen asianomaisten yksikköjen kanssa ihmisoikeuksien alalla tehtävän työn johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden varmistamiseksi.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 1 päivänä maaliskuuta 2019 alkavalle ja 28 päivänä helmikuuta 2021 päättyvälle kaudelle on 2 100 270,50 euroa.

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa avustajaryhmän muodostamisesta toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamissa rajoissa. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvista poliittisista erityiskysymyksistä. Erityisedustajan on viipymättä ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmän kulloinenkin kokoonpano.

2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää, että niiden henkilöstöä lähetetään työskentelemään erityisedustajan avustajina. Tällaisen lähetetyn henkilöstön palkat maksaa lähettävä jäsenvaltio, lähettävä unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Erityisedustajaa voivat avustaa myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämät asiantuntijat. Sopimuspohjaisen kansainvälisen henkilöstön on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti asianomaisen lähettävän jäsenvaltion, lähettävän unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.

4. Erityisedustajan henkilöstö sijoitetaan asiaankuuluvien Euroopan ulkosuhdehallinnon yksikköjen tai unionin edustustojen tiloihin, jotta varmistetaan yhtenäisyys ja johdonmukaisuus niiden vastaavan toiminnan kanssa.

([2]) Neuvoston päätös 2011/168/YUTP, annettu 21 päivänä maaliskuuta 2011, Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta ja yhteisen kannan 2003/444/YUTP kumoamisesta (EUVL L 76, 22.3.2011, s. 56).

7 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen

Erityisedustajan ja erityisedustajan avustajaryhmän on noudatettava neuvoston päätöksessä 2013/488/EU ([3]) vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

8 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki merkitykselliset tiedot.

2. Unionin edustustot ja jäsenvaltioiden diplomaattiedustustot antavat tarvittaessa logistiikkatukea erityisedustajalle.

9 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa ja vastuualueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan erityisedustajan alaisuudessa olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti:

a) laatimalla Euroopan ulkosuhdehallinnon ohjeisiin perustuvan operaatiokohtaisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen vastuualueelle ja sen sisällä sekä turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat operaatiokohtaiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet, sekä valmius- ja evakuointisuunnitelman;

b) varmistamalla, että kaikilla unionin ulkopuolelle lähetetyillä henkilöstön jäsenillä on vastuualueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutusturva;

c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen vastuualueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä Euroopan ulkosuhdehallinnon kyseiselle alueelle antamaan riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;

d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla edistymistä koskevien kertomusten ja toimeksiannon toteuttamista koskevan selvityksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuusasioista.

10 artikla

Raportointi

Erityisedustaja raportoi säännöllisin välein suullisesti tai kirjallisesti korkealle edustajalle sekä PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille, erityisesti neuvoston ihmisoikeustyöryhmälle. Säännöllisesti toimitettavat raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi antaa raportteja ulkoasiainneuvostolle. Perussopimuksen 36 artiklan mukaisesti erityisedustaja voi osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille.

11 artikla

Koordinointi

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja tehokkuutta ja auttaa varmistamaan, että kaikkia unionin välineitä ja jäsenvaltioiden toimia käytetään johdonmukaisella tavalla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisedustajan toimet sovitetaan yhteen jäsenvaltioiden ja komission sekä tilanteen mukaan muiden Euroopan unionin erityisedustajien toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan jäsenvaltioiden ja unionin edustustoille.

([3]) Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23. syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita asiaankuuluviin jäsenvaltioiden ja unionin edustustojen päällikköihin sekä yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioiden päällikköihin tai komentajiin ja tilanteen mukaan muihin Euroopan unionin erityisedustajiin. Näiden on kaikin tavoin pyrittävä avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa.

3. Erityisedustajan on myös pidettävä yhteyttä muihin kansainvälisiin ja alueellisiin toimijoihin sekä päätoimipaikkojen tasolla, että kenttätasolla, ja pyrittävä tukemaan näiden toimia ja luomaan synergioita. Erityisedustajan on pyrittävä olemaan säännöllisesti yhteydessä kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin sekä päätoimipaikkojen tasolla, että kenttätasolla.

12 artikla

Uudelleentarkastelu

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja antaa neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevia säännöllisiä kertomuksia sekä viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2020 kattavan selvityksen toimeksiannon toteuttamisesta.

13 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sitä sovelletaan 1 päivästä maaliskuuta 2019.

Tehty Brysselissä 28 päivänä helmikuuta 2019.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. CIAMBA